Proletari din toate țările, uniți-vă!
La lupta pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!

Scinteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VIII nr. 10 (466) miercuri 1 februarie 1956 * 4 pag. 15 bani

„Asta-i părerea noastră"

Dragă Marcele,

Am citit cu toții scrisoarea ta și apoi am discutat-o într-o adunare de detașament. Și la noi se mai întîlnesc pionieri ca Popa Ion. Ascultă-mă, am să-ți povestesc un asemenea caz.

O dată, la o oră de curs, Bălașu Sanda svîrlea cu coji de mere în colega ei, rîdea, făcea zgomot. Toate privirile elevelor, în loc să fie îndreptate către tablă, se întorseseră către Sanda. Noi ne-am supărat de purtarea Sandei și i-am cerut să facă liniște. Tovarășa profesoară i-a spus să stea în picioare.

O, ce s-a supărat din cauza asta! Indată după oră o vedem că se duce la fotomontajul făcut de ea și-l rupe în bucăți. Apoi se duce la biblioteca clasei, azvîrle cărțile pe jos și ia dulăpiorul (ea adusese dulăpiorul la școală).

— Dacă vă trebuie, n-aveți decît să vă aduceți dulap de-acasă!

Iți închipui, cred, că purtarea asta a Sandei ne-a indignat grozav. Auzi, ea e vinovată și tot ea face pe supărata! Chiar în ziua aceea am ținut o adunare de detașament și-am discutat despre purtarea Sandei.

— N-ai decît, i-am zis noi. Ia-ți tot ce-i al tău. N-avem nevoie de nimic. Ne-om descurca și singure.

Credeți că Sanda a răbdat multă vreme starea asta? Nu! Intr-o dimineață a venit din nou cu dulăpiorul, și ne-a rugat s-o iertăm. A zis că niciodată n-o să mai facă așa. Și noi am iertat-o.

Ți-am povestit întîmplarea asta pentru că eu cred un lucru: anume că voi nu i-ați spus lui Popa Ioan, cu toată hotărîrea, părerea voastră despre purtarea lui. Căci dacă i-ați fi spus-o hotărît, ar fi înțeles desigur că într-un colectiv nu te poți purta așa cum îți trăznește prin cap.

Stefania LUNGU
Școala nr. 1, Alba-Iulia

Prietene Popa,

Am citit „Scinteia pionierului" și-am văzut că tovarășii tăi sînt tare supărați pe tine. Și eu sînt supărată pentru că nici mie nu-mi plac mincinoșii și neserioșii. Mama mi-a spus: „Copiii mincinoși sînt neserioși". Și eu nu vreau să fie copii neserioși!

Am citit la școală o lecție. Spunea acolo că sînt prieteni buni aceia care nu te lasă să greșești. De aceea eu zic că tovarășii tăi sînt prieteni buni pentru că te ceartă ca tu să nu mai faci rele și să nu mai minți.

Să știi că e foarte urît să spui minciuni.

Eugenia MĂRĂȘESCU
cl. a II-a
Școala medie de fete, nr. 2
Rîmnicu-Vîlcea

Dincolo de filele manualului

Era în pauza de dinaintea orei de științele naturii.

— Știți că Rodica iar a rămas în clasă, scufundată într-o carte despre animale? le spunea Bărzăvan rîzînd, colegilor.

Nicolai, Maria, Ștefan și alții cari erau mai slabi își spuneau:

— Acum, din nou o să facă pe savanta la ore!

...Spre sfîrșitul vacanței de iarnă, vestea că vor pleca să viziteze muzeul „Grigore Antipa" din București se răspîndi ca fulgerul. Astfel s-a făcut că peste puțin timp, au pătruns în sălile acestui muzeu.

— Știu că voi ați învățat despre aceste animale la zoologie, intră în vorbă tovarășul care urma să-i îndrume prin muzeu, dar acum aș vrea să văd dacă le recunoașteți...

Toți tăcură în clipa aceea. Se uitau unii la alții și nu știau cum s-o scoată la capăt. Ba, unii își mai dădeau și coate. Nimeni însă nu știa cum să iasă din încurcătură.

Rodica însă, salvă onoarea clasei.

— Aici e clasa reptilelor! spuse

ea cu curaj. Uite și șarpele, cît este el de subțire, poate înghiți păsări mari pentru că are maxilarele unite printr-un zgîrci!

Colegii răsuflară ușurați.

— Bine că ne-a scăpat Rodica de rușine...

Dar Rodica nu se lăsa, vorbea mereu și cu pricepere despre feluritele animale. Nu spunea numai „ăsta-i crocodil" ci amintea locurile prin care trăiește el, felul său de viață, deosebirile dintre crocodil și alte reptile. Spunea chiar lucruri care nici nu erau trecute în manual. Rodica știa prea bine că un manual are două țeluri; de-a împărtăși copiilor unele cunoștințe, și de-ai îndemna să-și sporească apoi ei înșiși aceste cunoștințe.

Iată cum a scăpat cu obrazul curat la vizitarea muzeului, clasa VII-a a școlii din comuna Poenarii Burchi.

De prisos să mai spunem că de atunci, colegii Rodicăi și-au schimbat părerile despre pasiunea ei față de lectura dinafara manualelor.

Așa că...

Intr-o după amiază, cîțiva colegi trecură pe la Bărzăvan.

— Ne-am terminat lecțiile, hai să ne jucăm puțin! îl chemară ei.

— Nu merg, citesc ceva interesant: o carte despre viața animalelor!

Acum, la fel ca Rodica, mulți citesc în afară de lecție și alte cărți. Lucrul cel mai bun a putut să-l constate tovarășul profesor cînd a recapitulat lecțiile din urmă; răspunsurile multor copii au fost mai sigure și complecte ca nici odată!

Stela JUCAN

In ajutorul activului pionieresc

Ajutorul nu se dă oricum

Am cunoscut o dată o pionieră. Se numea Bivolu Maria, Marioara — cum îi spuneau fetele. Și acasă și la școală tot leneșă era. Cînd o căutai era la „bibliotecă", asta însemna că se plimba prin centru. Cînd îi cerea bunica să aducă o căldare cu apă, era „ocupată" sau „avea lecții de scris". La școală, lucrurile se întîmplau invers:

— N-am putut să-mi scriu, se scuza ea față de tovarășa profesoară. Bunica a fost bolnavă și a trebuit s-o ajut!

In cele din urmă, după cum era de așteptat, pioniera a rămas corijentă... Și nu așa, oricum; a rămas corijentă la patru materii. Era rușinea clasei. In fiecare adunare de detașament era criticată, o dădeau și la gazeta de perete... Ce mai, pînă la urmă, colectivul de conducere al detașamentului i-a dat și o „meditatoare"...

„Meditatoarea", ce e drept, nu era prea vîrstnică, învăța în aceeași clasă. Ii plăcea și ei să se joace, să se plimbe — și lecțiile... se amînau. Acum, în detașament, în loc de o pionieră rămasă în urmă la învățătură, erau două. Intr-o zi cîteva pioniere din grupa Marioarei au luat în discuție situația ei.

— Trebuie să facem ceva...

— Cu „meditația" n-a ieșit nimic, trebuie ajutată și altfel.

— Ar trebui obligată să învețe!

Și pionierele s-au hotărît. O vor controla în fiecare zi dacă și-a făcut lecțiile. Vor merge și acasă, să vadă cum se poartă cu bunica. Așa trebuie ajutată, în grupă. Și nu cu „meditatori", pentru că ea putea foarte bine să învețe însă era leneșă!

Această hotărîre a fost îndeplinită. In tot pătrarul II, pioniera Bivolu Maria a fost ajutată astfel. Din cînd în cînd, îi mai explicau lucrurile neînțelese. Și rezultatul: nu mai e corijentă la nici o materie!

Intîmplarea cu Bivolu Maria însă a dat mult de gîndit pionierelor din colectivul de conducere al detașamentului clasei a VII-a de la Școala medie de fete nr. 1 din Tecuci. Ele au înțeles că lucrurile se rezolvă mai repede și mai temeinic în grupă. Vor da deci mai multă atenție grupelor, iar colectivul de conducere al detașamentului nu va mai încerca să rezolve el singur totul.

Geta COSTIN

★

Vîntul care suflă cu putere, făcînd și mai furioasă marea pe malul căreia se află Casa pionierilor din Constanța, nu împiedică pe cei dornici să vină la cele 16 cercuri la care activează foarte mulți pionieri. Cei de la cercul de chimie își continuă experiențele începute, tinerii geografi machetează harta R.P.R. — Mulți au îndrăgit sportul și se antrenează în sala mare și luminoasă. In sala de festivități sînt prezenți „artiști" care desfășoară o bogată activitate. Acum pregătesc rubrica „Cravata Roșie" pentru stația de radioficare.

Dansatorii depun multă muncă pentru ca frumoasele dansuri naționale să capete cît mai multă vioiciune.

In această fotografie este redată o mică parte din bogata lor activitate.

11 MARTIE 1956

In zilele acestea, pretutindeni în patria noastră, oamenii muncii au început să-și propună candidații pentru alegerile de deputați în sfaturile populare. Cu dragoste și entuziasm au fost propuși, ca primi candidați, conducătorii partidului și guvernului nostru, luptători încercați pentru cauza poporului, oameni care și-au închinat viața în întregime binelui și fericirii celor ce muncesc. De pretutindeni vin vești despre propunerile înțelepte ale alegătorilor. Printre cei propuși se află oameni ai muncii fruntași, ca mecanicul Stefan Lungu, Erou al Muncii Socialiste, muncitorul inovator Ștefan Kovacs, maestrul crescător de animale Constantin Adochitei Erou al Muncii Socialiste, minerul Pașca Gavrilă Erou al Muncii Socialiste, intelectuali strîns legați de cauza clasei muncitoare ca academicienii C. I. Parhon, Mihail Sadoveanu, Traian Săvulescu.

Oriunde ar munci oamenii aceștia, în uzine, pe ogoare, în laboratoare sau școli, truda lor creatoare și neobosită, închinată patriei și poporului muncitor, e o chezășie sigură că ei vor gospodări cu cinste și chibzuință treburile obștești.

Cîtă deosebire între candidații de azi ai poporului și candidații de odinioară ai partidelor din Romînia burghezo-moșierească! In vremurile acelea, cei care cîrmuiau statul, de la miniștri pînă la primarii satelor, nu aveau nimic comun cu interesele poporului asuprit și urmăreau doar jaful și îmbogățirea. Astăzi, în țările în care sînt stăpîni capitaliștii, lucrurile se petrec tot așa.

In regimul democrat-popular însă, popoarele care și-au făurit o viață liberă, lipsită de exploatare, se bucură de cele mai largi drepturi și libertăți cetățenești. De aceea, la gospodărirea treburilor obștești sînt chemați fiii cei mai harnici și pricepuți ai poporului, muncitori, țărani muncitori și intelectuali care muncesc cu devotament pentru crearea unui viitor însorit.

Pretutindeni în patria noastră, poporul muncitor își propune candidații care vor gospodări sfaturile populare, organe locale ale puterii populare. In propunerile acestea trăiește încrederea fermă a celor ce muncesc că viitorii deputați — candidații de astăzi — vor ridica și întări și mai mult înflorirea economică și culturală a regiunilor, raioanelor, orașelor și satelor patriei noastre.

2715 km. pe bicicletă

II

(Continuare din nr. trecut)

E dimineață. Primele raze ale soarelui se sparg în mii de diamante izbindu-se în picăturile de rouă. In poteniță deși e atît de devreme, păsărelele pădurii fac un scandal nemaipomenit. Ziua se arată minunată și copiii pornesc mai departe în călătoria cu gîndul Tamara e în fața lor. Dînșii îi ascultă glasul domol și văd parcă aievea locurile măiestrit zugrăvite de Tamara.

...„La 8 km de Salva, ne-am oprit în fața bustului marelui poet al poporului nostru, George Coșbuc. Pășim pe pămîntul pe care a trăit Coșbuc și sîntem emoționați. Bătrîna casă, în care a deschis ochii prima oară Coșbuc, este astăzi casă-muzeu. Bucuroasă de oaspeți, gazda Măriuca Coșbuc, soția nepotului lui Coșbuc, ne conduce în cele trei camere ale muzeului. Intrăm în prima. Privirea ne este atrasă de cîteva policioare, pe care sînt așezate străchini pictate cu frumoase motive naționale. In odaie se mai află o găleată în care se mulg oile, o lespede cu patru picioare (un fel de tigaie cu patru picioare, care folosea pentru coptul plăcintei), un felinar de trăsură, un tocător și-o cumpănă de cîntărit din lemn; sînt obiecte care slujeau pe vremea poetului, în gospodărie.

Sîntem în cea de-a doua cameră, în care, cu ani în urmă, a locuit și a creiat Coșbuc. Alături de un leagăn, o măsuță și cîteva portrete, se află o masă mare, deasupra căreia este așezat un tablou al elevilor clasei a VIII-a a gimnaziului din Năsăud, unde a învățat marele poet. Pe măsuță se găsesc manuscrise și exemplare din revistele în care poetul și-a publicat versurile. Printre ele se află și săptămînalul „Viața literară", revistă apărută sub direcția lui. O seamă de fotografii scot la iveală preferințele poetului. Alături de prietenul său Antipa, George Coșbuc susține o partidă de șah; altă poză ni-l arată pe poet la volanul unui automobil de tip vechi.

Am părăsit cu mult regret modesta căsuță în care a trăit George Coșbuc. Un simțămînt de bucurie îmi umplea inima. Cîte lucruri minunate am învățat aici! Simțeam cum în suflet îmi vibrează poezia dulce a versului coșbucian.

Se lăsase seara. Eram aproape de izvoarele Izei. Mîndru în toată splendoarea lui, în fața noastră se înălța masivul Pietrosul. Coborîșul se face aici pe niște serpentine minunate. Deasupra, sus de tot, acolo unde aproape că ating cerul, munții sînt acoperiți cu zăpadă. Deși era vară, acolo se putea face schi".

Povestirea se întrerupse aici. Asta pentru că azi era programată o excursie și era tocmai timpul de plecare. Prin urmare, sfîrșitul călătoriei îl vor asculta altă dată.

V. RANGA

(Va urma)

Mîini de aur

Despre colectiviștii din comuna Gigherea, se spune că sînt oameni de nădejde, oameni cu „mîini de aur". Pentru ca să aflu mai multe despre hărnicia și viața lor am mers la gospodărie. De la intrare, am fost întîmpinat de un bătrîn: moș Ciulin. Am intrat în vorbă cu el. Bătrînul, cu înțelepciunea celor trei sferturi de veac cît numără vîrsta lui, a început să-mi povestească:

„Dacă ai fi venit aici cu cinci ani în urmă, ai fi găsit o ogradă mare și sărăcăcioasă, unde se adunau, (care cu un plug, care cu un cal), cele 32 de familii înscrise în colectivă. Ceea ce ai fi observat însă în primul rînd, ar fi fost flăcăruia îndrăzneață care strălucea în ochii fiecărui colectivist. Trăiau pe atunci bucuria și frămîntarea unui început de viață nouă, cu toate greutățile și frumusețile sale. Nu era o colectivă bogată. Dimpotrivă; vite puține, unelte neîndestulătoare. Totuși, dacă luai în seamă entuziasmul oamenilor, puteai spune că gospodăria avea o bogăție pe care nu i-ar fi dat-o nici niscai turme uriașe, nici alte avuții. Asta, pentru că atunci cînd vor, oamenii își fac și unelte, cresc și vite destule! Acest adevăr e zugrăvit de însăși înfățișarea de azi a gospodăriei".

★

Astăzi, gospodăria agricolă colectivă arată altfel. Este de nerecunoscut. Aducerea semințelor la ogor sau transportarea materialului pentru construcții se face cu cele două autocamioane „Molotov" cumpărate anul trecut. In fundul curții, la poalele „Dealului Viilor" se vede un mare grajd, construit de curînd. Aici sînt adăpostite și hrănite în bune condițiuni animalele gospodăriei, mult mai numeroase ca acum cinci ani. Dintr-altă parte, se aude cîntecul nicovalei. Aci, este atelierul de fierărie al gospodăriei. Să intrăm. Un om grăsuț, de statură mijlocie, cu părul castaniu, umflă de zor foalele.

— Gata la ciocan? strigă el.

— Gata! răspund ceilalți.

De la ei am mai aflat că reparațiile utilajului pentru însămînțările de primăvară sînt pe terminate.

Să mergem mai departe. Puțin în dreapta curții, într-o grădină, ce credeți că se află? Stupii colectivei! Acum 5 ani, nici pomeneală de așa ceva. Deci, nu e de mirare că mulți colectiviști au primit anul acesta, calculate în zile muncă, cîte 20 kg. miere! Parcă văd pe nepotul colectivistului Vasilache, micul Marinel, mușcînd cu poftă dintr-o felie de pîine proaspătă unsă cu miere.

Ar mai fi multe de povestit dintre cele văzute, însă nu vă pot spune în cîteva rînduri totul despre bogăția de azi a colectivei și despre viața nouă pe care o trăiesc azi colectiviștii. Nu degeaba li se spune lor oameni cu „mîini de aur"...

Unul dintre acești oameni cu „mîini de aur" e și colectivistul Radu Purcărescu. El are însă o poveste a sa, plină de tîlc, care nu vorbește numai despre el ci și despre felul în care mulți alții au devenit colectiviști. S-a întîmplat în toamna anului 1953.

Țăranul Radu Purcărescu stătea pe gînduri: să intre în colectivă sau nu? Și așa, gînditor, merse la vecinul său, Ion Dobrescu:

— Ai văzut, Ioane, ce belșug este în casa colectivistului Marin din vale? Ce zici, intrăm și noi în colectivă?

— Eu, nu intru! Dacă ai nevoie, intră tu în colectivă. Eu îmi muncesc pămîntul așa cum am apucat din bătrîni...

Aceste cuvinte ale vecinului îl făcură pe Radu Purcărescu să mai stea încă la îndoială. Mai merse pe la colectivă — și pentru a nu știu cîta oară luă seama la cîte lucruri de poveste se întîmplau acolo. Se duse acasă, pe la vite, dar gîndul de la colectivă nu-i fugea! In[illegible] seară, cînd întreaga familie era adunată, își spuse păsul:

— Ce ziceți, intrăm și noi în colectivă?

— Dacă zici că-i bine, să intrăm, — șopti într-un tîrziu nevasta.

A doua zi, țăranul Radu Purcărescu

a făcut o cerere și a pornit către sediul gospodăriei.

— Am scris cerere să intru în colectivă! — se adresă el președintelui. Mă primiți?

— Te primim, dar să hotărască mai întîi adunarea generală.

...A trecut de atunci vreme bună. Sîntem în ianuarie 1956. Pe poarta gospodăriei agricole colective, abia se urnește un car tras cu patru boi. Carul, plin cu porumb (a doua parte din venitul anului trecut al colectivistului Radu Purcărescu) se îndreptă către casă. Și cîte n-a mai primit tov. Radu din colectivă pe zilele muncă făcute de el cu întreaga familie: 2544 kg porumb, 1350 kg grîu, peste 500 kg. cartofi, apoi cantități mari de fasole, ceapă. Pe lîngă toate acestea, a mai luat și 3880 lei! Niciodată nu i-a adus lui Radu Purcărescu atîta belșug un an de muncă, pe cele 2 hectare ce le avea înainte.

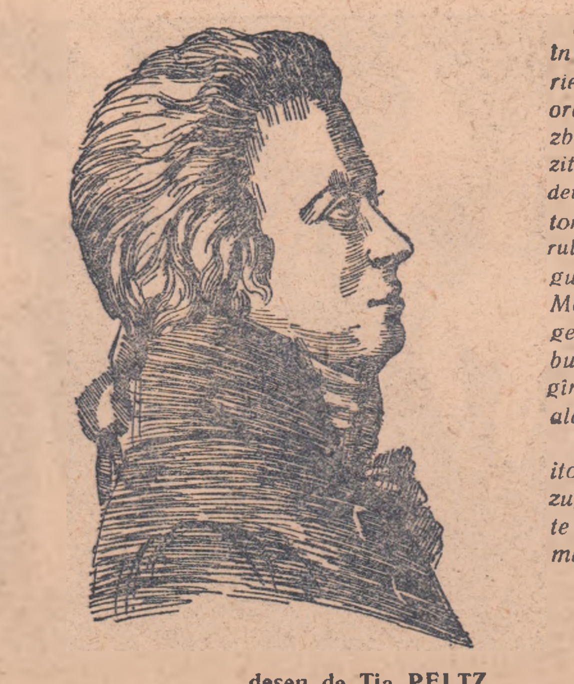
Bogatele venituri ale colectiviștilor și în deosebi ale lui Radu Purcărescu, l-au luminat în cele din urmă și pe vecinul Ion Dobrescu...

Zilele acestea, a făcut și el cerere pentru a fi primit în gospodăria colectivă!

Gr. MUSAT

CALENDAR

MOZART

desen de Tia PELTZ

Acum 200 de ani, în ziua de 27 ianuarie s-a născut în orașul austriac Salzburg, marele compozitor Wolfgang Amadeus Mozart. Sărbătorindu-i bicentenarul, popoarele întregului glob văd în Mozart un cîntăreț genial al celor mai bune, mai frumoase gînduri și sentimente ale lor.

Intr-un număr viitor, ziarul nostru va zugrăvi cîteva aspecte din viața și opera marelui artist.

Un mare prieten al omului

In ziua de 29 ianuarie 1956 s-au împlinit 90 de ani de la nașterea marelui scriitor francez Romain Rolland.

Romain Rolland și-a cucerit de mult un loc de cinste în inima popoarelor, datorită operelor sale pline de dragoste pentru om. In scrieri de seamă, ca romanele „Jean Christophe" ori „Inimă vrăjită", el și-a arătat iubirea față de poporul francez și mai cu seamă a vorbit cu înflăcărare despre pacea și buna înțelegere care trebuie să domnească între toate popoarele lumii.

Romain Rolland a fost — și este încă, prin opera lui, un adversar hotărît al războiului și un dușman neîmpăcat al fascismului. „Pacea înainte de toate!" cerea el, iar în 1934 scria: „Fascismul e dușmanul nostru, trebuie să-l zdrobim!"

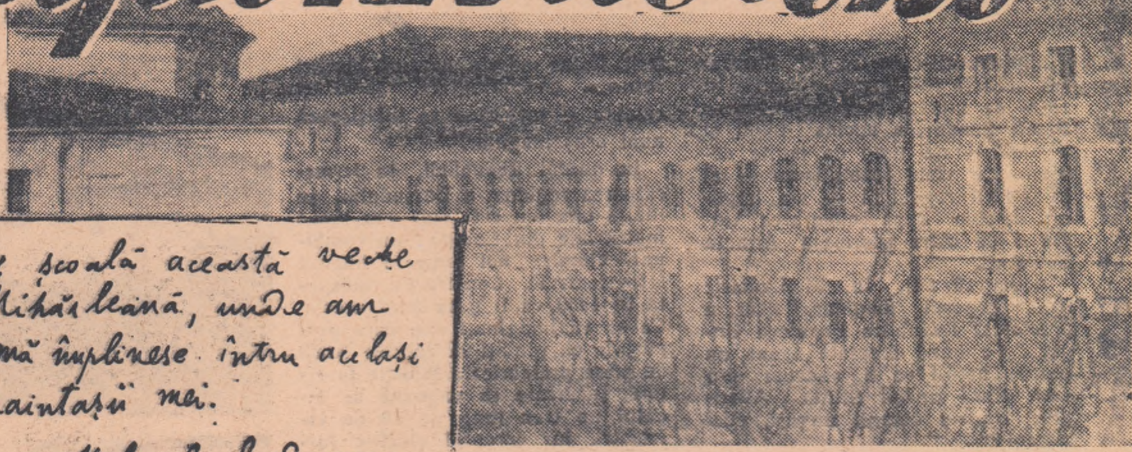
Marele scriitor s-a stins din viață la 30 decembrie 1944, dar amintirea sa va dăinui întotdeauna în inimile oamenilor care sînt cu adevărat oameni.

După 120 de ani

Pulbere-i acel diac
Ce-a scris zapisul pe-o coală, —
Da-mplinind de mult un veac
Tînără-i bătrîna școală!

Tinerețea-i zbor de gînd.
Cugetare. îndrăzneală...
Toate-acestea adunînd,
Tînără-i bătrîna școală!

Și-mpărțindu-le din plin
Tuturor fără tocmeală.
Adevărul e deplin
Tînără-i bătrîna școală!

Generoasă școală această veche Academie Mihăileană, unde am simțit că mă împlinesc întru același destin cu înaintașii mei.

Mihail Sadoveanu.

Pași de istorie

Emoții adevărate, care să pătrundă pînă în cămărutele fine ale inimii, poți să trăiești multe prin bătrîna cetate a Iașilor. Seara, cînd se sting luminile și zgomotele, închide puțin ochii. Auzi niște pași? E un pieton întîrziat... Pieton, zici? Nu, în Iași pașii obișnuiți au rezonanțe istorice. Pașii pe care-i auzi sînt ai marilor domni moldoveni; cizmele care bocănesc sînt ale țarului Petru cel Mare, prieten cu Dimitrie Cantemir, iar pasii pe care de-abia îi distingi amintesc de o plimbare a celor doi prieteni: Eminescu și Creangă.

Iar pe lîngă zidurile vechii Academii Mihăilene, alți pași...

Intr-o zi de vară

Ziua aceasta însemnată, înscrisă în istorie, a fost la 16 iunie 1835. Moldovenii cu dragoste de patrie sărbătoreau un eveniment a cărui strălucire n-a slăbit nici azi. După îndelungi lupte duse cu boierii, străini de neam și limbă, s-a hotărît înființarea prin lege a primei scoli romînesti: Academia Mihăileană.

Zapisul se păstrează și acum într-un dosar original, cu peceți și parafe, învelit în ceața veacului.

„In urma Organicescului Reglement și a dispozițiilor reglementului scolastic avînd a să înființa Academie pentru învățătura științelor".

A doua zi, fericit, Gheorghe Asachi, cel care s-a aflat în fruntea luptei pentru scoală romînească, a publicat în „Albina Romînească" un articol „Despre solemnitatea înaugurării Academiei Mihăilene".

Aga Gheorghe Asachi a fost primul director și profesor al școlii, — sau cum se spunea pe atunci, referendar.

Inaintașii

Ca o cetate e această școală. Nu atît pentru înfățișare cît mai ales pentru că cei care trăiau înăuntrul ei luptau necontenit și aprig cu cei care cereau desființarea scolii, înlocuirea limbii de predare romînesti cu limbi străine, ori învătămînt străin de viată și de adevărata stiintă. N-a fost miscare progresistă, revolutionară, care să nu fi avut ecou în această cetate a culturii.

Invățătură temeinică, legată de nevoile poporului — iată ce caracterizează Academia Mihăileană, devenită mai tîrziu Liceul National. Scoala aceasta a dat țării generații multe și strălucite de cărturari și luptători. E destul să amintim cîteva nume, bine cunoscute, de dascăli și elevi: M. Kogălniceanu, Ion Ghica, B. P. Hașdeu, Ion Ionescu de la Brad, G. Ibrăileanu, Petre Poni, C. Hogaș, Matei Millo, N. Iorga, Emil Racoviță, Mihail Sadoveanu, Cezar Petrescu, D. Anghel și atîția alții. Școala a pus, de asemenea, temelii de cunostinte durabile la învățătura miilor de absolvenți anonimi care s-au răspîndit în toată țara ca să lumineze poporul.

Spre lumină

„Cu plete aurii,
Din ocean albastru
Răsare al zilei astru;
Să-l salutăm, copii!
Copii, pășiți spre soare,
Spre lumi de adevăr,
Inlături pînza grea
Cu noaptea ei haină!
Lumină vrem! Lumină vrem, lumină!
Copii, pășiți spre ea
Copii, către lumină,
Copii, spre adevăr!"

Versurile acestea au fost scrise de Mihail Sadoveanu cînd avea 16 ani și era elev al liceului. Profesorul său de muzică, E. Mezzetti, a compus pe ele muzică și astfel s-a născut imnul scolii, imn care se cîntă de 60 de ani.

Și elevii au pășit, luptînd pentru lumină.

Școala în care Sadoveanu a simțit că se împlinește întru același destin cu înaintașii săi, n-a cunoscut în istoria ei pagini albe. Cărturarii progresiști din vremea lui Gh. Asachi, revoluționarii din 1848, au fost urmați de comuniști

Bătrînul profesor Gh. Gr. Gheorghiu, trecut cu mult de 80 de ani, își amintește bine de vremea cînd ca elev al liceului, a cunoscut împreună cu alți colegi primele scrieri socialiste răspîndite la noi în țară. Povestește cum s-a întîlnit prima dată, în această școală, cu ideile luminoase ale lui Karl Marx.

Spre lumină! Acesta a fost înaltul crez și țel dobîndit de multele generații de elevi în școală Istoria n-a trecut nici cînd pe lîngă zidurile ei, fără să pătrundă în clase, în mințile și inimile celor asupriți care ședeau în bănci scorojite (pentru că cei săraci ședeau în altfel de bănci decît odraslele exploatatorilor — care alcătuiau majoritatea elevilor).

In anul 1940 a absolvit Liceul Izu Făinaru. Peste doi ani tovarășul Făinaru a fost ucis de către fasciști la Rîbnita.

E doar unul dintre comuniștii formați în școală care au luptat pentru eliberarea de asupritorii din țară și de peste granițe.

Am ajuns la lumină

In vara lui 1944 a răsărit „al zilei astru". Am ajuns la lumină si adevăr. S-a împlinit visul atîtor generații trecute prin vechea școală: liceul să-și deschidă porțile pentru copiii oamenilor muncii.

De puțină vreme școala și-a schimbat numele. Prin Decretul Prezidiului Marii Adunări Naționale a fost înscris pe fațadă numele fostului elev, din anii 1897—1900 Mihail Sadoveanu

A fost o mare sărbătoare! Nu există elev în școală pentru care marele maestru al literaturii să nu fie o pildă de viață minunată trăită pentru popor.

Vestea că la 22 ianuarie, cu prilejul aniversării celor 120 de ani de activitate ai școlii „Mihail Sadoveanu" — va veni aici chiar maestrul iubit, i-a însuflețit pe elevi așa de mult încît nici nu le mai venea să dea pe acasă. Toată ziua, pînă seara tîrziu, împodobeau școala, o pregăteau pentru sărbătoare.

Aduceri aminte

Ziua școlii a devenit sărbătoare pentru tot Iașul, oras care stie prea bine să păstreze si să sărbătorească traditiile sale

Pînă dimineața au sosit tov. acad. I. Murgulescu, ministrul învățămîntului, acad. Mihail Sadoveanu, activiști de partid și de stat, numeroși oaspeți academicieni, artisti, muncitori, ingineri, medici, muzicieni — absolvenți ai școlii.

Pentru fiecare, vizitarea școlii însemna o întoarcere la casa părintească, în care pașii aduc aminte nenumărate întîmplări, puțină melancolie, multe amintiri luminoase. Inchipuiți-vă că peste 50 de ani veți vizita școala în care învățați acum. Cîte gînduri și amintiri!...

Maestrul Sadoveanu și cîțiva dintre fostii săi colegi de clasă s-au apropiat de ușa clasei în care au învățat. De zeci de ori i-au trecut pragul și totuși i-a cuprins un sentiment de teamă, de parcă ar fi întîrziat la oră și acum nu se mai poate intra. Dar... intră. Și, uimire! La catedră, ca și acum 60 de ani, se află profesorul de matematică, domnu' Gheorghiu. Toți tac îngîndurati Elevii de odinioară, acum bunici cu păr alb, se așează în bănci. Domnu' Gheorghiu îl cheamă la tablă pe elevul... Mihail Sadoveanu Totul pare să fie ca atunci, de mult... Doar că elevul a devenit între timp scriitor clasic, iar barba domnului profesor s-a făcut albă-albă, ca un fuior; (ochelarii însă, sînt tot cei dinainte)

Elevii din bănci nu mai șoptesc, nu mai rîd. E o oră de aduceri aminte...

Priviri spre viitor

Ora a doua revarsă pe ușă un val de tinerețe și voioșie. Intră în clasă noua generatie: pionierii. Bătrînii absolvenți îi privesc zîmbind și discută cu ei. Ei, cît de mult s-au schimbat vremurile! Ce viață minunată au copiii de azi.

Privindu-i pe copiii din bănci, oaspeții bătrîni privesc viitorul

De data aceasta sînt emoționați și pionierii. De cîte ori n-au discutat la ore despre Sadoveanu, de cîte ori n-au petrecut ore de farmec, aplecați peste paginile sale, și iată acum e printre ei. Și maestrul e așa cum și l-au închipuit: măreț și atît de bun! Le arată banca în care a stat Cine credeți că stă acum în locul său? Dimitriu Daniel, nepotul lui Alecuț Dimitriu din „Nada Florilor" Intîlnirea aceasta între autorul și prietenul lui Alecuț și nepotul acestuia a fost cel mai emoționant moment al întregii zile. Ochii maestrului s-au umezit și au picurat două lacrămi. Și fără îndoială că n-au fost în clasă ochi care să nu fi făcut la fel.

Mihail Sadoveanu le-a vorbit copiilor despre tradițiile de luptă și muncă din școală, despre marii înaintași, despre marile înfăptuiri care se petrec în Republica noastră:

— Invățați, copii! Aveți în fața voastră un viitor luminos.

A fost o zi... (dar nici nu încerc să găsesc cuvînt care să tălmăcească toate emoțiile și bucuriile ei).

A doua zi, foștii elevi s-au răspîndit în patru colțuri de țară; iar elevii de azi, au început o nouă zi de școală. O zi care se alătură celor 120 de ani de existență ai Școlii medii de băieți „Mihail Sadoveanu".

Șerban VOICU

R. P. UNGARĂ împlinește un deceniu

„Spînzurați-i pe regi!“ Chemarea aceasta înflăcărată, rostită în 1848 de marele poet revoluționar Petőfi Șándor, a aprins inimi și a oțelit brațe timp de multe decenii. Dar visul revoluționar — al înfăptuirii republicii — s-a împlinit de-abia după eliberarea Ungariei de către glorioasa Armată Sovietică.

Acum 10 ani, la 31 ianuarie 1946, poporul maghiar, liber, a proclamat Republica Populară Ungară. Pe bună dreptate spune un poet: „Petőfi va fi, și-acum și-n veci. /Insă unde-i Sfînta Alianță ?/ Unde-s domnii unguri, clici întregi ?“

Nici urmă n-a mai rămas din clicile de asupritori. Stăpîn al Ungariei noi este poporul. La cîrma țării se află fiii săi cei mai buni: comuniștii

Marile realizări ale poporului maghiar te uimesc. Iată doar două dintre ele:

Undeva, în pusta de pe malul Dunării, pe unde sălășluiau doar buruieni și gîze, s-a ridicat, pe nimic, minunatul oraș socialist Sztálinvároș (Orașul Stalin) — primul oraș muncitoresc fără periferii. Uzine mărețe, parcuri, blocuri însorite, cinematografe, școli și cămine — iată cum se înfățișează noul oraș maghiar.

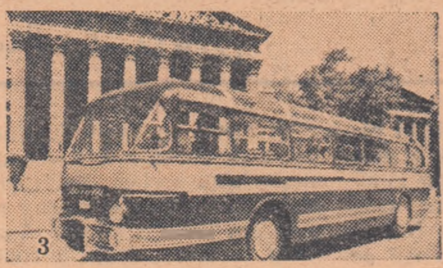
In nordul Republicii, în fermecătoarea regiune a Borșodului, se înalță una din cele mai mari baze industriale din Europa: un combinat chimic, noi mine, o imensă termocentrală. Construcția începută în 1950 va fi gata anul acesta. Ca să vă imaginați mai ușor proporțiile ei, gîndiți-vă că cele 3.660 de piese prefabricate folosite la zidire, încărcate în vagoane ar alcătui un tren lung de 50 de kilometri. Iar curentul electric furnizat de termocentrală, într-un an, poate alimenta 5.000 de fabrici și sute de sate. (Aceasta în țara în care pe vremuri satele gemeau în întuneric).

Așa se făurește industria grea, așa se făurește viața nouă în R. P. Ungară.

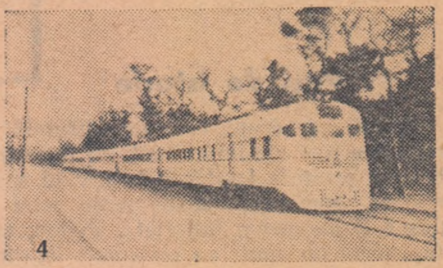
Sărbătoarea vecinilor noștri, de care ne leagă prietenie și tovărășie de luptă încă din vremea iobagilor lui Gheorghe Doja, e sărbătoare pentru toate țările libere care luptă pentru pace și socialism.

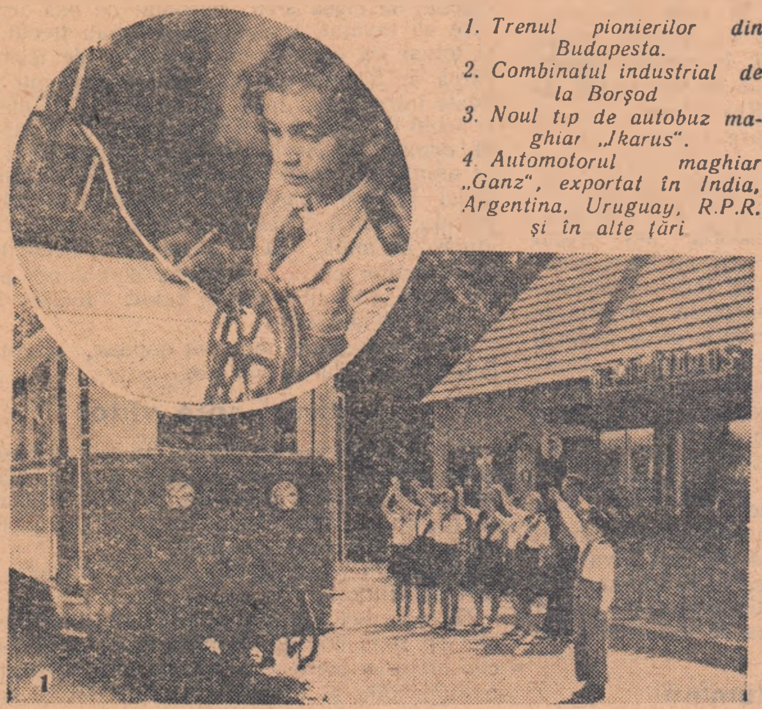
2

3

4

1

1. Trenul pionierilor din Budapesta.
2. Combinatul industrial de la Borșod
3. Noul tip de autobuz maghiar „Ikarus”.
4. Automotorul maghiar „Ganz”, exportat în India, Argentina, Uruguay, R.P.R. și în alte țări.

Lume liberă

— fragment —

de **KÓNYA LAJOȘ**
poet din R. P. Ungară

Popor maghiar ieri asuprit,
de veacuri deznădăjduit,
îți văd obrazul ca prin fum,
icoană ștearsă, — altar în scrum.

Durerile-ți la cer strigau,
poeții-amarul ți-l cîntau
în versuri sumbre, ca de moarte...
O, unde fosta-i, libertate?

. . . .

Ci spune: ieri trudeam pe-ogoare
și astăzi duduie tractoare,
că unde plînsu'uda pămîntul,
azi bucuria-și ia avîntul!

Tractoare, al vostru cînt voios
țes viitorul luminos!
Ai grijă, țară: -n toamnă, Kati
va fi la școală, draga tatii!

O, carte, minții fii comoară!
Stea roșie-n inima-i coboară!
Tu, libertate, crește-o mare
Și comunismul fie-i soare!

In romînește de Andrei TUDOR

Noutăți din R. P. U.

● Șantierul naval „Gh. Gheorghiu-Dej“, din Budapesta, construiește noi vase maritime, de 1.100 tone. Unele plutesc acum pe multe mări din lume. De curînd, căpitanul sovietic Vasili Kononov i-a felicitat pe construtorii vasului „Volodia Dubinin“, pe care-l conduce; vasul a fost fabricat pe acest șantier.

● Inventatorul Bene Kàroly a descoperit o nouă metodă de vopsire a materialelor textile... fără coloranți.

● Noua combină maghiară înlocuiește zilnic munca a 70 de oameni.

● La Hu-san, în R. P. D. Coreeană, s-a construit, sub îndrumarea unor ingineri maghiari, o mare fabrică de mașini-unelte.

● Vestitul regizor de filme științifice dr. Homoki Nagy István realizează anul acesta un film colorat de lung metraj: „Camarazii“. Interpreții principali ai filmului sînt: Ficko — un ogar, Pletyka — un șoricar și Nimrod — un șoim de vînătoare.

CINE ȘTIE MAI MULT?

Incepem, în acest număr, concursul-ghicitoare „Cine cunoaște mai mult?“ Concursul se va desfășura pe două etape. Prima etapă începe astăzi, la 1 februarie, și ține pînă la 1 aprilie; a doua etapă începe la 1 aprilie și se încheie la 1 iunie.

Fiecare etapă a concursului va cuprinde 8 serii de cîte cinci întrebări pentru grupa de clase a IV-a și a V-a; și 8 serii de cîte cinci întrebări pentru grupa de clase a VI-a și a VII-a. Fiți atenți, unele din întrebări sînt formulate anume greșit! La acestea, voi trebuie să arătați în ce constă greșeala. Răspunsurile se trimit pe adresa redacției, îndată după apariția fiecărei serii de întrebări.

Aprecierea lucrărilor se face pe bază de punctaj. Cei care răspund corect la toate cele 5 întrebări din fiecare serie primesc trei puncte. (Intr-o etapă, deci, dacă vor răspunde corect la toate întrebările, vor primi 24 de puncte). Cei care răspund corect numai la 4 întrebări, primesc pentru seria respectivă cîte 2 puncte, iar cei care răspund corect la trei întrebări din serie primesc un singur punct. Seriile de răspunsuri care au numai două sau un singur răspuns corect, nu primesc nici un punct.

Premiul I va fi cîștigat numai de acei participanți care vor răspunde corect la toate întrebările corespunzătoare grupei de clase din care fac parte. Restul premiilor se împart în ordinea punctajului obținut. Premiile se distribuie la sfîrșitul fiecărei etape și vor consta în mingi de fotbal, de volei, aparate foto, servicii ping-pong, stilouri, creioane automate.

SERIA I-a

PENTRU CLASELE A IV-a ȘI A V-a

1. De ce se tem mai mult păsările: de frigul iernii, sau de foamea din timpul iernii?

2. Care zăpadă se va topi mai repede: cea murdară sau cea curată? Explicați de ce.

3. Care rîu din țara noastră poartă acelaș nume cu masivul de munți din care izvorăște, cu trecătoarea prin care trece și cu orașul care se află pe malul lui?

4. Din ce poezie sînt aceste versuri?
Cu voi vin florile-n cîmpie
Și nopțile cu poezie
Și vînturi line, calde ploi,
Și veselie.
Cine a scris această poezie?

5. Un pahar de sirop cu sifon costă 50 de bani. Siropul costă cu 10 bani mai mult decît sifonul. Cît costă fiecare în parte?

PENTRU CLASELE A VI-a ȘI A VII-a

1. Cîrtița își petrece toata viața sub pămînt. Cu toate acestea, blana ei este întotdeauna curată. Cum se explică aceasta?

2. Pentru ca o pendulă să bată ora 5 are nevoie de 5 secunde. De cîte secunde va avea nevoie ca să bată ora 9?

3. Șinele se uzează la curbe datorită forței centrifuge.

4. S-au strîns la un loc următorii oameni: Mătrăgună, Burcel, doi frați Călin, Șoimu, Peneș, Țințeș, Cobuz, Vlad și Bran. Unde i-ați întîlnit pe aceștia și ce știți despre ei?

5. Praful este un aprig „dușman“, al mecanismelor de ceasornic: Tocmai de aceea ceasurile de mînă și de buzunar au capace care se închid foarte bine. Totuși praful pătrunde. Cum se explică pătrunderea prafului înăuntru?

Redacția și administrația: București Piața Scînteii, tel. 7 61 00, 7 60.10, Abonamentele se fac la toate OFICIILE POȘTALE și SECȚIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI.
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“. STAS—3452—52